Ч. 16 Субота 22 січня (3 лютого) 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(Угодова конференция. — Ческа Politik про задачу дра Резека. — Полуднево-африканьска війна).

Угодова конференция збере ся на перше засїдане дня 5-го с. м. Наради отворить др. Кербер промовою. В першім засїданю возьмуть участь спільні делеґациї з Чехії і Морави. Коли на конференциї прийде до порозуміня в справі проєкту язикового закона, то проєкт буде предложений парляментови. Коли до порозуміня не прийде, то правительство мимо того проєкт сей предложить парляментови. П. Функе написав був до п. Вольфа лист, в котрім его дуже просить, аби радикально-нїмецке сторонництво вислало на конференцию свого репрезентанта. На сей лист Вольф відповів так: „На цінне Ваше письмо маю честь відповісти, що без попередного законодатного признаня нїмецкого язика язиком державним, уважаю проєктовану угодову конференцию за безцільну і для нас Нїмців некористну. Через те й анї не возьму участи в конференциї, анї жадному з моїх товаришів не пораджу взяти в нїй участи". З огляду на се, що радикальне сторонництво рішучо не хоче взяти участи в конференциї замість десиґнованого на конференцию Шенерерянця Райнїґера, буде делеґований на конференцию п. Шікер. В Празї роблять приготовленя в цїли уложеня ческих язикових жадань для Чехії і Морави. П. Ґрос буде реферувати о політичній ситуациї і угодовій акциї.

Праґска Politik обговорює задачу дра Резека в новім кабінетї. Той дневник зазначує, що др. Резек доперва тогди згодив ся сбняти становиско міністра, коли показало ся, що на достоіньство не можна було позискати нїкого з парляментаристів. Др. Резек мав приречи своє співдїлане лише так довго, як довго будуть тревати теперішні відносини, виключаючі можність іменованя парляментарного міністра для Чехії. Як раз тому, що др. Резек не єсть парляментаристом, може мати дуже добре на оці інтереси цїлого народа. В часї угодової акциї дїяльність народного міністра є конечна, бо в противнім случаю легко могло би стати ся, що справу угоди унеможливило би нетактовне зарядженє центральної власти. Найважнїйшою задачею Резека є старати ся о те, аби на стало удержати інституцию краєвого міністра.

Який тепер плян видумає анґлїйска ґенералїция, поки що незвістно. Не можна змірковати, чи лишить ся давний плян переформувати перехід до Трансвалю через Наталь, чи може анґлїйскі ґенерали лишать Увайта его власній судьбі, а пхнуть всї сили з Капляндy через полудневу границю Оранїї. Дальших плянів воєнних начальників тому не можна було довший час розслїдити, бо нїхто не знав, куди дїла ся шеста дивізия, котра мала потайки висїсти в Дурбанї. Тепер ся дивізия маширує в сторону Кольсберґа і старає ся утворити получене між Ґатакром і Френчом. З того виходило би, що Анґлїйцї намірюють сконцентрувати більші сили на півночи Капляндy і пробувати щастя з полудневої границї Оранїї. Та операция не зачнесь здаєть ся скорше, як в половинї лютого, т. є. коли в Каплянді стане сема дивізия. Анґлїйске правительство видало несжидано наказ, аби четверта бриґада кінноти була приготовлена до безпроволочного від'їзду до Африки. З анґлїйских полків в Індиї відійде до Африки дальших 5.000 людий.

Новинки.

Львів дня 2-го лютого 1900.

Редакция і адміністрация „Народної Часописи" містить ся тепер в бюрах „Gazet-и Lwowsk-oї" в каменици ч. 12 улиця Чарнецкого на II-ім поверсї і туди треба адресувати всякі письма.

— **Тиф пятнистий.** Маґістрат міста Львова подає до загальної відомости, що в громадї Гряда позїта львівского проявив ся тиф пятнистий. Хоч поки-що сконстатовано лиш один случай, то все-таки жителї міста Львова, котрі мають які небудь зносини з тамошними селянами, що н. пр. розносять набіл по домах, повинні держати ся всякої осторожности, а іменно не брати набілу від них або бодай докладно розвідати, чи особи розносячі не походять з домів навіщених тифом пятнистим.

— **Убийник зловлений по 15 лїтах.** До суду в Кідмани приставлено злочинця, що цїлих 15 лїт умів укривати ся і уникати кари. Річ була така: В р. 1884 убито в Авґустдорфі коло Сянята зарібника з Галичини Сенька Думаньского. Підозріного о то скритоубийство в ймита Галицкого з Орошен увязнено, але задля браку доказів випущено его відтак на волю. Аж по 10 лїтах,

3)

ЗАДАТОК.

(З польского — Юл. Лентовского).

(Дальше).

— Я скочив — говорив дальше хлопець — як опарений, коли тї гроші дїткнули моєї руки. „То був би задаток — сказав я — на дуже непевній гіпотецї" — і оповівши єму коротко наше положене, почав просити лиш о працю, котра одна згодить ся з моєю совістю.

— І що? що дальше? — шепнула мати, здержуючи віддих, аби навіть слова не пропустити.

Поцїлував єї знов в руку.

— Знаєте мамо — говорив по хвили тихо, немов обезсилений — знаєте, то дивний чоловік! Бо спершу кинув ся навіть, немов обиджений моєю відповідию. Відтак схилив ся і підніс тї три сотки, які упали на диван перед столиком, чого я навіть цїлком не замітив. Ходив потім хвилю по комнатї, немов би мене не бачив. вкінци задержуючи ся передомною сказав: „Щож робити! Ви менї навіть в того подабаєте ся і задля памяти на вашого вітця, котрого я колись добре знав і любив, найду вже і нинї для вас посаду, хоч не о такій гадав я в будучности... Обіймете місце секретаря при головнім кореспондентї нашого банку. На початок шістьдесять рублів місячно. Явите ся завтра о одинайцятій тут, у мене... запізнаю вас з вашим будучим настоятелем. А тепер возьміть тї триста рублів, устрійте ся і не журіть ся.... Возьміть з чистою совістию, пізнїйше велю їх стягати з вашої пенсиї". І сам перший витягнув до мене обі руки та всунув менї незамітно тї три сотки. Тепер вже міг я їх приймити, мусів!..

По хвили підняв ся з землї і відозвав ся вже живійше і весело:

— Отже від завтра до роботи! Але конець нашій бідї. Правда мамо?

І не ждучи на потверджене з уст матери, сїв при столї та почав пильно перечислювати одну з розмїняних соток.

Тимчасом війшла Михайлиха з печению.

— О, а панї і не скоштували тої зупи — відозвала ся поглядаючи на таріль вдови.

Він ховаючи гроші аж тепер поглянув знов на матір і їх погляди стрітили ся.

Тия перший спустив очи, бо доглянув в поглядї матери якийсь новий жаль, котрого вже тепер цїлком не розумів.

На нещастє служниця не гадала рушити ся з комнати, отже не могли дальше з собою говорити.

— Та нехай панї їдять хоч ту печеню — почала намавляти. — Кара Божа — додала. — Треба над панею стояти як жандарм, инакше не взяли би панї нїчого до уст.

І справдї воркотячи стояла дальше на вартї.

Отже під тим примусом взяли ся обоє до їдженя. Він почав навіть заїдати в великим смаком, немов би хотів, щоби мати пішла за его примірoм. Она видко їла на силу, але не говорила нїчого.

Вкінци перша відсунула таріль і шепнула до служниці:

— Вже досить, дякую! Дуже менї смакувало...

Однако видко було, що якась гадка, що нагле в нїй постала, не дає їй спокою і забирає цїлу зї увагу.

І ледве двері від кухнї замкнули ся за старою служницею, присунула ся з кріслом до сина і обійняла его за шию.

— А все таки то не може бути! — почала. — Я не можу і не повинна приймите такої жертви. Бо ти робит то вже лиш з огляду на мене. Погадай, лиш рік маєш до укінченя університету і я — я моєю безсильностию мала би тобі загороджувати дорогу — нїколи! Один рік промине, навіть не оглянемо ся... Я тепер вже буду чим раз здоровійша і буду більше працювати, побачиш. Отець, там із за гробу не простив би менї нїколи, бо все рішив ся тою задїєю, що дїжде тої хвилї, коли ти вернеш з сьвідоцтвом правника... Як духи проклинають, то він проклял би мене і

т. е. 1894 р., коли господар, у котрого служив Галицкий, чистив канал під стайнею, найшов там чоботи, котрі навели на слід убитого Думаньского і пригадали цілу справу. Тимчасом Галицкий волочив ся по Галичині і Буковині, а коли дізнав ся, що викрито трупа Думаньского, утік до Росиї і сидів там 6 літ. Аж 22 січня с. р. прибув потайки до Орошен, аби продати там своє поле. Однако его зловлено і відставлено до суду в Кіцмани. Галицкий признав ся, що убив Думаньского, зрабував у него 30 зр., а трупа закопав в каналї під стайнею.

— **Поминальне богослужене за упокій бл. п. Володимира Барвіньского**, відбуло ся в четвер в церкви СС. Василиянок о 9-ій годині рано. В відправі богослуженя взяли участь оо. Чапельский, Дольницкий, Стефанович і Гузар при співі гарно зорганізованого хору панночок-інститутов. На богослуженю явили ся члени родини покійного, де-хто із старших Русинів та гурток ґімназияльної молодежи.

— **Смерть в каменоломах.** З Тернополя доносять, що в каменоломі Рапапорта упала з 10-метрової висоти підкопана скала і засипала трех робітників. Один з них, Тимко Талїяньский, погиб на місци, а два инші, Кривий і Канарок, потерпіли тяжкі ушкоди тіла.

— **В Дубках**, в повіті городеньскім засновує ся — як пишуть — заходом о. Добряньского з Репужинець селяньска крамниця. Чинну участь в засновуваню тої крамниці беруть також п. Завадский з Дубок і управитель „Народної Торговлї“ в Городенцї п. Соханкий.

— **В Надїтичах**, в повіті жидачівскім — як з-відтам пишуть — помер наглою смертию від удару коня парубок Іван Корда. Кінь ударив его задною ногою в само серце і той в мгії ока віддав Богу духа. Покійний був трудолюбивим, примірно добрим сином і щирим членом читальні „Просьвіти“ в Надїтичах.

— **Незвичайна крадїж.** Телефон між Львовом а Віднем в четвер не функциовував, а то з тої незвичайної причини, що на его галицкій лінії украдено аж в трех місцях довгі кусні дроту.

— **Розбійники в поїздї.** З Петербурга телеграфують, що в поїздї московско-ярославский зелїзницї незвістні злочинцї напали і тяжко поранили одного касиера, котрий віз з собою 50.000 рублїв.

— **Як може подорожний обчислити скорість поїзду зелїзничого.** Шина, по котрій котять ся колеса вагона подає ся завсїгди під тягаром. Друга же шина, котра ще вільна, стоїть затого трохи висше від тамтої, отже коли колеса вагона з одної шини переекакують на другу, робить ся той правильний гуркіт, котрий звістний добре кождому, що їздив коли зелїзницею, подібний до того терахканя, як колиб хтось бив в такт долонями по столї. Отже по тім гуркотї можна обчислити скорість поїзду. На зелїзницях уживають троякої довготи шини, такі що мають 6, 9 і 12 метрів. Треба лиш спитати кондуктора, який тип шин єсть на дотичнім шляху. Подорожний потребує запамятати числа 22, 33 і 44, що суть многократними з 11. Кілько разів гуркне віз за час 22 мінут на 6-метрових шинах, тілько як-раз кільометрів робить поїзд на годину. Коли шини суть на 9 метрів довгі, то треба числити гуркане колїс 33 секунд а на шинах 12 метрів довгих через 44 секунд з буде тілько кільометрів на годину, кілько гуркнень в тім часї. Коли н. пр. подорожний начислить на 12-метрових шинах за 44 секунд 50 гуркнень, то поїзд їде зі скоростию 50 кільометрів на годину (звиш пів сема миль).

— **Встав без голови.** Підчас битви межи Англїйцями а Бурами на Спіонскопс стала ся така небувала подія. Одному англїйскому інфантеристі, котрий присїв був під насипок, урвав шрапнель майже цілу голову. Мимо того чоловік на великий страх всїх стоячих коло него вояків підніс ся і стояв через кілька хвиль на колїнах, а потім аж повалив ся трупом на землю.

— **Вистріл в судї.** В однім з волостних управ Гайсиньского повіта в Росиї, засїдав волостний суд задля земельного спору. Розбирають справу, слухають сьвідків, питають, чи сторони не мають що сказати. Аж тут, як затріщить щось, як стрілить! Всї злякали ся і повривали ся з місць. Що таке? хто стріляє? А то корок вискочив з кишенї одного судиї: він взяв з собою фляшку пива. Почали ся докори, що закінчили ся розслїдом і показало ся, що ще у трох судиїв було в кишенях по фляшцї. Волостний старшина списав протокол, а сторони процесу запротестували проти засуду, виданого в їх справі.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 2 лютого. Вчера приймив Є. В. Цїсар на авдиенциї Намістника Галичини гр. Півіньского.

Відень 2 лютого. Часописи доносять з Моравскої Острави, що вчера відбула ся там конференция в справі страйку, в котрій взяли участь директори гірничих зарядів і пос. Д'Ельберт і Пражак. Раджено над жаданями робітників, іменно над заведенєм 8-годинного часу працї і піднесеня платнї. Директори відкинули всї жаданя.

Рим 2 лютого. Вчера рано помер кардинал Якобінї.

Льондон 2 лютого. Мін. Бальфур заявив в палатї, що до трех тиждпїв число англїйских войск, висланих до полудневої Африки буде виносити 183.000 людий і 400 пушок.

Атини 2 лютого. Після донесеня з Солуна арештовано там 22 Болгарів підозріних о убите в ріжних місцевостях кільканайцятьох Греків.

Переписка зі всїми і для всїх.

Просимо не присилати анї марок листових анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому.

Назарій О.: Фістула не єсть сама про себе ніякою недугою лиш наслїдком якоїсь недуги. Само слово „фістула“ пішло від латиньского „fistula“, що значить „дудка“ або „рурка“. Фістулами називаємо неприродні отвори (дїрки, канали) в тілї, котрі роблять ся в наслїдок якихсь ран або недуг (як н. пр. гнитє костий). Коли в наслїдок якоїсь рани, якогось

сказав би: радше було тобі самій умерти, лиш кобі ти усунула ся одинокій датині з дороги. Так сказав би! Вір менї... Ти засліпив мене в першій хвили тою новиною і ти сам засліплений доси тою гадкою, що добре зробив. Але то улуда, то трусливість, як? То ми перебідували два роки і прийшли вже так близько мети, лишає ся ще всего один рік — і ми уступаємо... Ні, ні, Никольцю! Той задаток треба звернути, з того нічо не може бути... я не новинна на то позволити.

І плачучи, не випускаючи шиї сина з обіймів, положила голову на его грудях.

Горячі слова матери зробили на нім сильне враженє, але цілком его не пересьвідчили. Видко то було з его хмарного погляду, яким дивив ся в тій хвили перед себе.

— Рік! — гадав з оґірченєм. — Справдї, лиш один рік, але кілько то днів муки, пониженя безсильної борби з нуждою. Ах! Атже він не сказав всього матери, не признав ся, що за цілі вакациї не міг найти ні одної лекциї, що по редакциях за дрібні новинки зарабляв чим раз менше... що вже навіть від товаришів позичав по кілька рублїв... що години, в котрих мав мнимі лекциї, пересиджував з конечности в цукорни при склянцї чорної кави нераз за цілий день! — Того всього не сказав їй. В вересни, правда, лекциї можуть вернути, але чи то всьо вистане, чи вже сил стане... Впрочім пересьвідчив ся, що мати сама себе морить голодом, бо сама попала в зневіру, бо... впрочім чим раз менше мають... чим раз гірше діє ся... Отже не може відступити, не повинен... Милостинї приймити не міг, але той задаток, коли завтра зачне працювати, не конче вже його... А як ті гроші придадуть ся! Мати віджиє, поздоровіє... ну і він відітхне... Отже уступить вже, не подасть ся.

І з тою постановою обернув ся до матери, цілуючи еї в руку.

— Вже стало ся, мамо, пропало — промовив. — Не можу вже уступити! Не ви, мамо, але я, я сам не маю вже сили до дальшої борби... до такого життя.

— Але то не може бути! — скрикнула знов мати з плачем.

Тепер вже дармо старав ся еї пересьвідчити і перетягнути на свою сторону. Дармо наводив всілякі докази, дармо представляв перед нею образ спільного щастя, коли спокійні забезпечені не будуть вже витати кождий ранок сльозами і тревожним поглядом, але усьміхом вдоволеня. Дармо впевнював, що отець, колиб їх бачив нинї зпова гробу, сам би ему порадив то, що він нинї зробив; дармо обіцював, що як попрацює два три роки в банку, то погадає о скінченю університету, не тут, то де инде — всьо дармо.

Відповідала заєдно, лагідно, але з упертостию дитини:

— Ні, ні. Радше я умру! Мусиш скінчити університет, мусиш!

Минув вечер, надходила година спочинку, а они доси не порозуміли ся, не згодили ся на одно.

Розмова вичерпала ся і перестала, але не принесла ніякого рішеня.

Сиділи довго мовчки, немов вже на вид спокійні, але розділені гадкою.

Вкінци вдова перша встала і пішла до своеї комнати.

— Добраніч, Никольцю — шепнула від дверий.

Він підбіг і поцїлував еї в руку.

— Добраніч! — повторила ще цілуючи его в похилене чоло — і вийшла та замкнула за собою двері.

З тим прощаєм на ново надія в нім обудила ся. Вправдї не вірив, аби мати дала ся вже пересьвідчити, однако надіяв ся, що завтра коли зачне роботу в банку, всьо уложить ся як найлїпше.

Сидів ще досить довго, перечислив другий раз гроші, любуючись навіть хвилями їх видом і аж тоді пригадав собі, що крім фляшки з хіновим вином не показав матери ніяких инших накуплених річий. Хотів піти до кухні, де їх був лишив, але почувши тишину в комнатї матери, шепнув:

— Спить!... Завтра побачить!

І сам чуючи утому по такім дни забажав також спочинку.

Однако ще довго ріжні гадки снували ся ему по голові не даючи примкнути очий.

— От, спи! — шепнув вкінци, засипляючи твердим, камінним сном утомленого чоловіка.

І вдова не могла тої ночи прижмурити очий. Сон брав еї і клонив на хвилю, але гадки не дали їй спочити і будили еї заєдно. Однако лежала тихо, а перемучивши так цілу ніч, встала з першим розсьвітом.

Робив ся день. Червонавий блеск ярко сходячого сонця падав крізь вікно до еї комнатки і пересував ся по бідній обставі.

Розглянулась довкола себе змученими очима і нагле прийшла до сьвідомости та вхопила легко за клямку від дверий, що ділили еї від комнати, в котрій син мав ліжко за параваном.

Приступивши тихо, на пальцях і відхиливши легко одно крило паравана поглянула на сплячого.

Спав смачно, легко, бо навіть усьміхав ся крізь сон до якихсь привидів. Нараз тяжко вітхнув і его чоло почало морщитись.

Сльови засьвітили в еї очах, бо то пригадало їй, що він запродав ся, що нинї має вже піти до того банку — нинї скине студентску шапку, нинї зачне ту неволю, котра не

боляка і взагалі якоїсь недуги при котрій робить ся гниль (гниюча материя), то в тілі робить ся поволи отвір, більша але менша дірка або ямка, в котрої материя завдно випливає і отвір той не може ніяк загоїти ся, бо тіло під ним єсть заєдно хоре і материвує. Щоби отже фістула загоїла ся, треба насамперед усунути єї причину. Дуже часто не можна того инакше зробити, як лиш через відповідну операцію. Чи можна і треба то зробити може очевидно сказати лиш лікар. Після того якого рода єсть фістула і недуга, що єсть єї причиною, може бути операция легка або й тяжна; иноді таки зовсім не можна робити операциї. Але з фістулою можна довго жити. Фістула може бути правдива, то єсть, така, в котрій зробить ся діра наскрізь в тілі, так, що один єї отвір выходить на верх тіла а другий до середины, або сліпа фістула, котра має лиш один отвір, верх тіла. Всякі фістули треба передовсім держати дуже чисто, очищувати з матерії промивати і чисто обвязувати. Чи у Вас єсть фістула, якого она рода і якої вимагає дійстно операциї — сего очевидно не можемо знати. То можемо лиш сказати, що коли утворив ся був боляк а з него зробила ся фістула, то се не стало ся внаслідок тих ліків, які ви заживали ані внаслідок компрес. Причина єсть якась инша. Ми би радили Вам приїхати до Львова і тут зарадити ся насамперед др. Шрама (мешкає при ул. Сикстуській ч. 22, а ординує лиш по полудни від 3 год.) а відтак, колиб була потрібна яка операция, удати ся на клініку, де Вас будуть безплатно лічити. Впрочім можете відразу піти на клініку (на Личакові, коло головного шпиталю) а там скажуть Вам, що єсть і коли схочете дальше лічити ся, то Вас приймуть. — **А. Гамуляр**: Руської такої книжочки нема, в німецкої не вможете користати, а з польских підручників знаємо лиш книжку виданy ще в 1876 р. під заголовком: „Przewodnik dla mularzy", ułożył Władysław Hirszel. Яка ціна сеї книжки, не знаємо. Спитайте може про ту книжку в антикварни Іґля у Львові, площа Бернардиньска або в книгарни Gubrynowicz i Schmidt. (найліпше може в сій книгарни, а заразом запитайте, чи може єсть який новіший підручник та яка єго ціна). Впрочім звертаємо вашу увагу, що спеціяльні курси для підмайстрів мулярских суть в школі промисловій у Львові, і в Сіняві повіта Ярославского. В Сіняві отворено з днем 13-го січня сего року курс зимовий і він буде там відбувати ся що року. — **Кармен**: 1) По нашій думці найліпше буде, коли віднесете ся до товариства „Львівский Боян" Львів ринок ч. 10 на руки голови того товариства проф. Володимира Шухевича або диріґента, абпок. кравс. дра Стефана Федака і предложите яку свою композицию з просьбою о єї оцінку. Товариство се видає „Музикальну Бібліотеку", отже коли Ваші композициї покажуть ся пригожі, то можуть бути і видані в згаданій бібліотеці. — 2) Ми гадаємо що до підкладаня під музику надають ся найліпше такі поезиї, котрі композиторови найліпше подобають ся і так сказатиби порушають в нім ті струни, що поетичну творчість переміняють в творчість музичну. Длятого годі подати Вам специяльно якісь поезиї, котрі би Вам надавали ся до підкладаня під музику. Мусите самі читати поезиї і вишукувати собі відповідні тексти. Може далось би що вибрати з поезий Осипа Маковея (Дрібна бібліотека Кн. V. ціна 20 кр.) з поезий Ів. Франка, Щурата і др. Може також знайшов би ся материял в поезиях друкованих в Літерат.-наук. Вістнику і т. д. Відповідний материял лиш Ви самі зможете собі вишукати. — **Волод. Сав. в Чорткові**: 1) Адреса: „Centralny Wydział c. k. Towarzystwa Gospodarskiego we Lwowie" Річна вкладка 10 Кор. (5 зр.). Члени того товариства дістають безплатно рільничу ґазету „Rolnik", орґан тогож товариства. Предсідателем єсть кн. Адам Сапіга. — 2) Адреса: Redakcya „Hodowcy Drobiu" we Lwowie, ul. Kochanowskiego l. 33. Редактором єсть професор ветеринариї др. І. Шпільман. Пренумерату треба посилати під адресою: Administracya „Hodowcy drobiu" we Lwowie, ul. Janowska l. 12. — **Дмитро К. в К.**: Річ така: Вишник горівки, оковити, спіритусу, пива, медупитного (о котрий Вам іменно розходить ся), вишняку і малиняку належить виключно до права пропінацийного і ніхто не може продавати на чарки (келішки), склянки і т. п., лиш сам пропінатор, котрий мусить мати на то концесию. А знов: лікери, розолїси, сливовиця, коняк, арак, рум і т. п. не належать до права пропінацийного і пропінатор або инші особи можуть їх продавати. Після закона з 23 червня 1881 можна напитки спіритусові продавати в троякий спосіб: 1) або шинкувати хоч би й на келішки для гостий в льокалю продажи (в склепі); або 2) в отвертих начинях що найменше одну осму часть літра але не до ужитку в місци продажи, лиш через улицю до дому. В обох сих случаях треба мати концесию (консенс) від ц. к. Староства. Наконець: 3) Можна тоті напитки продавати в замкнених начинях, значить ся в бочках замкнених способом уживаним в торговли або в запечатаних фляшках, що найменше третину (0 35) літра. В сім случаю не треба консенсу. Але після оречення міністерства справ внутрішних з 29 цьвітня 1867, від сеї торговлї суть виключені крами, значить ся, ті особи, котрі мають карту промислову на крамарство. Отже скоро Ви лиш крамар, то Вам не вільно ні сяк, ні так продавати меду, ані шинкувати, ані продавати в замкнених посудинах, ані через улицю. Пропінатор може Вам заборонити, а позволити не може, бо крамарям вже міністерство ще в 1867 року заборонило. З тої самої причини не дасть Вам концесиї і ціс. кор. Старосто. Отже нема иншої ради, лиш дати собі спокій з тою продажю, бо навіть і само міністерство для Вас одних не зробить вимки і не змінить згаданої постанови. — З тої причини відпадає і відповідь на друге Ваше питане. — **І. К. 21**: Перше і четверте питане дотикають Ваших домашних, родинних відносин, котрих ми не знаємо і не можемо осудити. Майном розпоряджає голова родини, взглядно правний єго властитель і доки він жиє, ніхто не має права жадати від него примусом якого подїлу, а весіле справляють звичайно родителї молодої або й обі сторони разом; ну а як хоче молодий, то може також на власний кошт справляти. Впрочім кождий радить собі як може і уміє. Найліпше було би в нинїшних часах не справляти весіля; вистане повінчати ся в церкві, ну й коли вже конче, зладити малу перекуску. Так роблять навіть і великі пани. А хиба наші господарі такі вже великі пани, що перейшли всіх і мусять по кілька днів гостити ся на весілю? — 2) На одно вийде, чи самі зголосите ся, чи Вас відберуть. За охоту Вам не заплатять ані не зроблять зараз шаржею. Але як не маєте що ліпшого робити (н. пр. хоч би піти на курс крамарства, — а чогось, якогось фаху треба учити ся, бо з самого ґрунту не вижиєте) то певно, що ліпше вступити зараз; борше вислужите, борше дослужите ся якоїсь ранґи, а відтак може дістанете якусь посаду. Перед вступленєм до войска радили би ми Вам учити ся рахунковости а тогди могли би Ви тим скорше дістати ся до канцеляриї рахунковоі а там приучити ся ще більше і ліпше. То придасть ся Вам на пізнїйше. — 4) То природний обяв і не шкодить нічого, скоро не надмірний. Впрочім богато руху, роботи, сьвіжого воздуха; не спати горілиць, не їсти перед самим спанем особливо грудно стравних річий і не вкривати ся затепло. — **Заряд школи в С.**: І ми не знаємо, до кого удати ся. Чейже на льосах буде виписане, де відбуває ся тягнене. Прочитайте. Здає ся, що то буде в Будапешті. Таких льосів не треба купувати, бо Угорщина для нас заграниця і впрочім ми повинні пильнувати та запомагати свій край добродійними ділами, якми єсть купованє льосів на добродійні ціли. — **Мих. Ост. в Гадинк.**: Льоси черв. хреста но витягнені. — Сербский льос 8794 витягнений в амортизациї вже колись давнїйше. Удайте ся до якого банку, щоби Вам виплачено гроші, купон відотнуть і він грає дальше в тягненю премієвім, отже єсть важний. (Дальші відповіди пізнїйше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати ані марок, ані карт кореспонденцийних до відповіди.

дозволить єму довершити послідної волі покерщого вітця.

— Ні, ні — шепнула — з того нічого не буде... Він мусить скінчити университет.

Оглянула ся тревожно довкола, немов побоючись, аби хто не почув того єї шепту, а коли побачила, що син спить, засунула крило паравана і перейшовша комнату станула коло вікна.

Вдивлювала ся якийсь час в позолочені ранішним сонцем филї Висли, яку з того вікна добре було видко.

— Але що робити? Що робити? — шептала тихо.

По хвили відвернула ся від вікна і тоді єї погляд упав на полишені сином на столі гроші.

Числив їх з розкошию, а тепер кинув як сьмітя та приложив ледве берегом якоїсь книжки.

— Ах, ті гроші!

Сіла при столї і нехотя приглядала ся вистаючим з під книжки банкнотам.

Сиділа так довго, непорушно, з сплетеними руками.

Нараз, немов би єї що торкнуло, встала з крісла і кидаючи знов на параван тревожний погляд, витягнула по хвили руку по банкноти.

Почала їх горячково числити.

— Двіста... двіста пятьдесять, двіста вісімдесять вісім...

Подумала хвильку, держачи папери в руках.

Двіста вісімдесять вісім! Не стає лиш дванайцять, аби звернути той проклятий задаток... Завтра — о, завтра — буде вже бракувати значно більше...

І нараз зриваючи ся з місця поглянула на старий, дорогий годинник на стіні.

— Пів до шестої!...

Ще раз заглянула за параван, а успокоєна сном сина, почала горячково збирати ся. Побігла тихонько до комоди і відсунувши першу шуфляду, добула з під ріжних річий малу коробку з обручками і красним перстенем.

Приглядала ся хвильку ніжно тим дорогоцінностям, вкінци притиснула їх до уст.

Тепер вже знала, що має робити.

Поглянувши ще раз на лежачі на столі банкноти, немов в страху, що може їх там вже не бути, висунула ся тихенько до кухні і легко приперла за собою двері.

Однако вже то збудило стару Михайлиху.

— О! а то що? — спитала. — Я заспала? А бодай же мене!

— Тихо, тихо! — шепнула вдова. — Ще час. Панич ще спить... Нехай спить... І ви можете ще спати...

— Ей, ще що! Таж ясний день — відповіла служниця, одягаючись чим скорше.

Аж по хвили, коли побачила, що пані не відходить, спитала:

— А чому пані вже не сплять?

Вдова вагувала ся хвильку з відповідию.

— Бо я — почала заклопотана — хотїла би продати річи... якому золотникови... Часом так випаде... бачите...

Мотала ся у відповіди.

На щасте служниця спитала зараз:

— Річи? Золоті річи?

— Золоті... одна з брилянтом.

Стара служниця приглянула ся пани і хвильку подумала.

— А чогож зараз продавати? Я то знаю... часом треба... ну, то заставляє ся в банку... атже то ліпше, бо своє лишає ся своїм...

(Конець буде).

За редакцию відповідає: Адам Крехов(ецкий)

І Н С Е Р А Т И.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефон число 569).